

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนเฉพาะกิจ
คอลัมน์

ฉบับประจำเดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๕๘
หน้า ๑๑๒

สืบามิ มหาวิทยาลัยแห่งอันตามัน

ไขปริศนา ภูมิศาสตร์ชายฝั่งแตกต่างกัน ผลกระทบไม่เท่ากัน

โดย ผศ.กวี วรกวิน

นายกสมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว)

แนวฝั่งทะเลไทยมีอยู่ 3 แนว คือ 1.ชายฝั่งทะเลอันดามันซึ่งเป็นชายฝั่งอยู่ในเขตตะขิงนี้ 2.ชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันตกตั้งแต่เพชรบุรีเรื่อยไปถึงนราธิวาส 3.ชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชลบุรีถึงตราดและยังมีถิ่นอ่าวไทยคือดินแดน 3 สมุทร คือสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ ชายฝั่งแต่ละแห่งจะมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน

ส่วนใหญ่เราจะรู้จักชายฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งเป็นชายฝั่งทะเลตะวันตกมีลักษณะของชายฝั่งขรุขระ ส่วนชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นชายฝั่งยกตัว แต่ในความเป็นจริง รายละเอียดของชายฝั่งตลอดแนวมีทั้งขรุขระและยกตัว ดูจากหลักฐานทางธรณีวิทยาทำให้รู้ว่าชายฝั่งบางพื้นที่เคยจมน้ำและบางพื้นที่ก็ถูกยกตัวขึ้นมา ลักษณะหลักฐานทางธรณีวิทยา ทั้งร่องรอยหน้าผารอยเลื่อน ให้เราได้เห็น

ชายฝั่งทะเลตะวันตกถ้าดูตามแนวตั้งแต่จังหวัดระนอง-สตูล แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 2 กลุ่ม คือ 1.ชายฝั่งที่ได้รับอิทธิพลของหินแกรนิต หินอัคนี เริ่มจากจังหวัดระนองพังงา ตะกั่วป่าจนถึงภูเก็ต ชายฝั่งด้านนี้เป็นชายฝั่งที่ได้รับอิทธิพลจากหินแกรนิต เมื่อหลังชายฝั่งจะมีเทือกเขาภูเก็ต

ทิวเขาที่ว่านี้แกนเขาจะประกอบด้วยหินอัคนี ประเภทหินแกรนิต ดังนั้น จะเห็นว่าชายฝั่งในแถบนี้จะได้รับอิทธิพลของทรายเป็นชายฝั่งที่มีทรายมาทับถมพวกเราจะรู้จักในนามของ "แรมดีบุก" สมัยก่อนย่านนี้คนส่วนใหญ่จะไปทำเหมืองแร่ดีบุก ไม่ว่าจะเป็นที่ตะกั่วป่า ระนอง หรือภูเก็ต และทำไมจังหวัดภูเก็ต พังงา บางพื้นที่ ถึงมีชายหาดที่สวยงาม ซึ่งเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากหินแกรนิต ทั้งนี้หินแกรนิตให้แร่ควอตซ์ และเฟลสปาร์ พื้นที่ใดที่มีส่วนประกอบของแร่ควอตซ์จะเป็นพื้นทราย ชายฝั่งจังหวัดภูเก็ตพบขนาดทรายขาวสะอาดสวยงาม เป็น

ผลพวงมาจากหินแกรนิต เช่นเดียวกับหมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะสิมิลัน เนื่องจากแกนฐานรากฐานเดิมหรือต้นทุนทางธรรมชาติของพื้นที่บริเวณนี้เป็นหินแกรนิต และสลายกลายเป็นทราย

ส่วนที่ 2 คือ จังหวัดในแถบ พังงา บางพื้นที่ กระบี่ ตรัง สตูล เป็นชายฝั่งที่แตกต่างกันจากจังหวัดระนอง-ภูเก็ต ชายฝั่งบริเวณจังหวัดพังงา เรื่อยไป จะมีลักษณะว่า แนวภูเขาที่ประกอบส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูน จะเห็นว่าจังหวัดพังงา กระบี่มีโคลนตมเยอะ มีลักษณะคลอง แม่น้ำไหลลงปากอ่าวเยอะ ทำให้เกิดเป็นป่าชายเลนมากมาย มี "ฉลากทะเล" ซึ่งเป็นปากแม่น้ำทั้งหลาย ที่นำโคลนตมลงมาทับถม แต่ส่วนที่เข้ามามีพื้นดินเราเรียกฉลากทะเล แนวที่ยื่นออกไปคือสันดอนโคลน สันดอนทราย ทุกหาดทั้งหลายล้วนแล้วแต่เป็นสันดอน

จากความแตกต่างของชายฝั่งที่ต่างกัน เมื่อคิดจะฟื้นฟู ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของชายฝั่งด้วย เพราะลักษณะพื้นที่แต่ละ

อ่าวแต่ละแหลมที่ยื่นออกไปมีความแตกต่างกัน องค์ประกอบที่เป็นธรณี องค์ประกอบทางธรณี โครงสร้างของหิน มวลของดินที่ทับถมอยู่บนหิน พิษพรรณธรรมชาติที่ขึ้นอยู่บริเวณนั้น แต่ละอ่าวแต่ละหาดแตกต่างกัน

การที่แต่ละพื้นที่เสียหายไม่เท่ากัน และโดนคลื่นแตกต่างกันนั้นอธิบายได้ด้วยภูมิศาสตร์ คลื่นที่เข้ามาจะมากกระทบฝั่งอย่างไรก็เหมือนกันตลอดทั้งแนว แต่ในความเป็นจริงคลื่นที่เคลื่อนตัวมาในมหาสมุทรระดับลึก ผ่านท้องทะเล ต้องทำความเข้าใจก่อนว่าท้องทะเลอันดามันไม่ได้เป็นท้องทะเลที่ราบเรียบอย่างที่เราคิดและเห็น มันจะเป็นภูเขา ยอดเขาที่โผล่เป็นหมู่เกาะสิมิลัน ก็คือยอดเขา ที่โผล่เป็นเกาะสุรินทร์ก็คือนยอดเขา ระหว่างหมู่เกาะสุรินทร์และหมู่เกาะสิมิลัน ยังมีเกาะตาชัยอยู่ซึ่งก็คือยอดเขา เป็นแนวเดียวกันและมันก็คือทิวเขา ที่มียอดสูงยอดต่ำ เว้าแหว่ง เมื่อคลื่นที่ผ่านมาและมาเจอเกาะหลายๆ เกาะ จะถูกเบรกด้วยเกาะเหล่านั้น ความเร็วคลื่นก็จะลดลง ระหว่างเกาะสิ

มิลันและเกาะสุรินทร์ เป็นทิวเขา คลื่นเข้ามาเต็มที่ จึงเข้ามาปะทะเขาหลัก แถว อ.ตะกั่วป่า ซึ่งได้รับความเสียหายมาก

ลักษณะคลื่นเข้ามาอาจแตกต่างกัน แต่ไม่มาก เพราะขณะที่เคลื่อนมาจากทะเลถูกเบรกโดยสันเขาในทะเล ชายหาดไหนที่ไม่โดนสันเขาบังก็จะโดนแรงปะทะหนัก ซึ่งก็คือจังหวัดพังงา ภูเขาซึ่งเป็นเกาะและเป็นภูเขาที่รับโดยตรง นอกจากคลื่นที่เข้ามาไม่เท่ากันและไม่ถูกสกัดกันแล้ว ตัวฉากที่ตั้งรับก็สำคัญเช่นกัน ซึ่งถ้าตัวฉากเป็นหน้าผาชัน ถ้าเป็นเขาสูงและคลื่นมาปะทะหน้าผาก็จะโดนแรง จังหวัดภูเก็ตก็คือแนวภูเขาถูกหนึ่งพุดง่าญ ก็คือคลื่นสึนามิเข้าปะทะภูเขา

เมื่อมาดูอ่าวที่สวยงามอย่างอ่าวป่าตอง อ่าวกะตะ อ่าวกะรน มีอ่าวที่มีหัวเขายื่นออกไปเป็นกันอ่าว ดังนั้น เมื่อคลื่นปะทะตรงนั้นซึ่งเข้ามาพุดถึงรับแรงคลื่นเต็มที่

จะเห็นว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ของชายฝั่งทะเลอันดามัน ที่มีความแตกต่างกันย่อมส่งผลกระทบต่อความเสียหายที่ไม่เท่ากัน

